

és *Bohem* népnevek történeti és névtani szempontú vizsgálatát (114–24). W. VAN LANGENDONCK leuveni nyelvész angol nyelven írt tanulmányában a pragmatika, a szemantika és a szintaxis hármásának ötvözetében ad definíciót a tulajdonnevekről (165–75).

Diplomamunkákból és szemináriumi dolgozatokból. – A prágai M. HAMPLOVÁ munkája Közép-Csehország négy falvának körzetében lévő, ember által nem lakott területek elnevezéseit mutatja be (193–202).

Vélemény. – JOSEF KAVKA cseh geológus a cseh térképeken lévő, tévesen írt helyneveket közöl írásában (203–5).

Recenziók. – Hat önálló, két személynévi és négy helynévi témájú művet ismertetnek cseh nyelven (206–18).

Krónika. – E részben KAREL OLIVA életművének méltatása olvasható születésének évfordulója alkalmából (221–31), s megemlékeznek a cseh névkutatás elhalálozott nagyjairól, közölve a munkáikból válogatott bibliográfiát (231–8).

Figyelő. – E rovat névtani híreket és kommentárokat ad közre. Elsőként olvashatjuk a Névtani Értesítő 27. és 28. számának recenzióját (240–2), majd német, szerb, szlovén, lengyel, bolgár, orosz, ukrán és több cseh névtani kiadvány rövid ismertetését (242–69), s mellettük egy magyar vonatneveket ismertető rövid írást is (268). Ezután a cseh internetes térképek elérhetőségei kerülnek felsorolásra (269–72), majd egy beszámoló következik a Cseh Névtani Bizottság 2002–2006-os működéséről (272–4).

A folyóiratot a szerzőknek szóló tájékoztató, a 2007-ben beérkezett könyvek és folyóiratok felsorolása, végül a Cseh Nyelvtudományi Intézet nem névtani vonatkozású kiadványainak rövid ismertetése zárja.

HELTOVICS ÉVA

ONOMASTICA 51. (2006)

Főszerkesztő: ALEKSANDRA CIEŚLIKOWA

Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk,

Instytut Języka Polskiego PAN, Krakow, 416 lap

1. KAZIMIERZ RYMUT, az *Onomastica* eddigi főszerkesztője 2006-ban elhunyt. Helyét ALEKSANDRA CIEŚLIKOWA, a korábbi szerkesztőségi titkár vette át. Az általa és ROBERT MRÓZEK által RYMUT-ról írt megemlékezés nyitja az 51. évfolyamot.

2. A kiadvány tizennégy tanulmányt tartalmaz; ezek fele személyneveket tárgyal. W. PIANKA a szláv nyelvek női személy- és becenévképzésébe integrálódott keresztény, zsidó és muszlim névadási hagyományt vizsgálja (129–44); B. HRYNKIEWICZ-ADAMSKICH orosz nyelvű írásában a 15–16. századi Észak-Ruténiában köznevekből és ragadványnevekből keletkezett családnevekkel foglalkozik (145–97); A. NARUSZEWICZ-DUCHLIŃSKA a lidzbarki kamarabíróság területéről, a 16–18. századból származó helynévi alapú családneveket vesz számba (199–214); I. MATUSIAK Jeziorany körzetének 17–18. századi, lengyel és német helynévi alapú családneveit fogja vallatóra (215–28); M. GRAF és M. KORZENIOWSKA-GOSIENIECKA a 2000. január 1-je után született poznaniai keresztneveit

tekinti át (229–41). H. GÓRNY 19–20. századi emlékiratokban metaforikusan használt tulajdonneveket tanulmányoz (242–58); E. JAKUS-BORKOWA pedig híres lengyelekről elnevezett virágok (klemátisz-, azaz iszalagfajok) neveit vizsgálta (259–69). – A két helynévi témájú írás közül K. ZIERHOFFER és Z. ZIERHOFFEROWA a helynevekben történt fonetikai változásokat, az akcentus, az archaizmusok, a nyelvjárások és a koartikulációs folyamatok hatását vizsgálja (73–103); T. WĘGRZYN pedig a Bieszczady-hegység 149 lengyelországi hegynevének etimológiájáról, motivációjáról ír (105–28). – A névkutatás egyéb területeit öt tanulmány képviseli: R. ŚRÁMEK a szláv nyelvek névtanának kialakulásáról, fejlődéséről és jelenlegi helyzetéről számol be, s rámutat a legjelentősebb kidolgozott, illetve még kidolgozásra váró területekre (9–26). Három tanulmány is olvasható a globalizáció hatásairól: E. RZETELSKA-FELESZKO arról ír, hogy a tulajdonnevek körében két párhuzamos tendencia fedezhető fel a szláv országokban: egyrészt a globalizáció érvényesíti hatásait, másrészt fennáll az igény a tulajdonnevek nemzeti jellegének őrzésére (27–35). A. CIEŚLIKOWA különböző tulajdonnévtípusokkal példázza a globalizáció hatásait a szláv nyelvekben (37–49). L. DIMITROVA-TODOROVA orosz nyelvű írásában a globalizációnak a bolgár és a lengyel intézménynevekre gyakorolt hatását hasonlítja össze (51–63).

3. A tanulmányok után 16 (többnyire német és lengyel) munka recenziója következik, a folyóirat utolsó rovatában pedig az új főszerkesztő, ALEKSANDRA CIEŚLIKOWA, továbbá STANISŁAW ROSPOND munkásságának méltatását, valamint két lengyel névtani konferencia beszámolóját olvashatjuk.

HELTOVICS ÉVA

NAMENKUNDLICHE INFORMATIONEN 87–88. (2005)

Szerkesztette: ERNST EICHLER – KARLHEINZ HENGST – DIETLIND KRÜGER
Leipziger Universitätsverlag, Leipzig, 2005. 467 lap

1. A Namenkundliche Informationen évente egyszer jelenik meg, az 1990. szeptember 22-én Lipcsében megalakult Német Névtudományi Társaság támogatásával. A szerkesztők a 2005-ös évfolyamtól néhány helyen megváltoztatták a folyóirat eddigi arculatát: a jövőben rendszeresen olvashatunk benne diplomamunkákról, doktori értekezésekről, fiatal kutatók új kutatási eredményeiről, és a tanulmányok szerzőinek címét is közlésteszik. A folyóirat vonatkozó évfolyamának tartalmát a következőkben ismertettjük:

2. **Tanulmányok.** – Vincent BLANÁR „Hogyan alakul a jövőben a névtan elmélete?” című értekezésében a „Namenarten und ihre Erforschung. Ein Lehrbuch für das Studium der Onomastic” [Tankönyv a névtani kutatásokhoz. Különböző névfajták és az alkalmazott vizsgálati módszerek] című tanulmánykötetről (ANDREA BRENDLER – SILVIO BRENDLER szerk. Hamburg, 2004) fejt ki gondolatait (17–31). HERBERT WOLF tanulmánya történeti és kultúrtörténeti adatok felhasználásával *Drezda, az Elba Firenzéje* elnevezés kialakulásának körülményeit és idejét határozza meg (33–56). WALTER SPERLING írása a döntéseket hozó hivatalos szervek figyelmébe ajánlja azt a körülményt, hogy a geográfusok